

## Codicologische beschrijving met bibliografie

Van het handschrift 'Evangeliarium uit Groß-Sankt-Martin'  
is een evangeliarium uit de eerste helft van de 13de eeuw.  
Ms. 9222: 24,7 x 16,6 cm;

(ii) + 193 + (ii) f.; perkament (f. 1-5 en 177-192 zijn toevoegingen uit de 18<sup>de</sup> eeuw op papier); bladspiegel: 18,8 x 12 cm; 1 kolom, 24 regels; katernindeling: i<sup>5</sup> ii<sup>11(8+3)</sup> iii<sup>7(6+1)</sup> iv<sup>8</sup> v<sup>9(8+1)</sup> vi-viii<sup>8</sup> ix<sup>9(8+1)</sup> x-xi<sup>8</sup> xii<sup>9(8+1)</sup> xiii-xviii<sup>8</sup> xix<sup>9(8+1)</sup> xx-xxi<sup>8</sup> xxii<sup>5</sup> xxiii<sup>16</sup>;

gotische *textualis* (ca. 4 mm), 4 handen, waarvan één voor het grootste deel van de tekst verantwoordelijk is (1: f. 6r-7r en 14v-16v; 2: f. 8r-14r; 3: f. 17r-171r; 4: f. 172r-176v (met rode en blauwe initialen met penwerk); f. 1r-5r en 177r-193r zijn in een vijfde hand uit de 18<sup>de</sup> eeuw);

29 volbladminiaturen op gouden achtergrond in groen en oranje kader; enkele veldinitialen in goud op blauw-groen-rode achtergrond; initialen in rood; titels in rubriek; 18<sup>de</sup>-eeuwse paginering; moderne band (Marchoul, 1974).

Inhoud:

- f. 1r-5v: titel en inhoudstafel van de Evangelies;
- f. 6r-7r: gebeden vóór en tijdens de mis;
- f. 8r-23r: Evangelie volgens Johannes voor Witte Donderdag, verschillende missen, de canon van de mis, verschillende gebeden;
- f. 24v-138v: Evangelieperikopen volgens het eigene van het jaar, vanaf de eerste zondag van de Advent tot en met de 25<sup>ste</sup> zondag na Pinksteren;
- f. 138v-156v: Evangelieperikopen volgens het eigene van de heiligen;
- f. 156v-166v: het gemeenschappelijke van de heiligen;
- f. 167v-170r: kerkwijding, Evangelieperikopen voor de missen voor overledenen;
- f. 170r-v: lijst van de feesten waarop de abt de mis moest celebreren;
- f. 171r-192v: diverse brieven. Cf. J. Van den Gheyn,

*Catalogue des manuscrits de la Bibliothèque royale de Belgique*, I (Bruxelles, 1901), p. 292, nr. 466; C. Gaspar - F. Lyna, *Les principaux manuscrits à peintures de la Bibliothèque royale de Belgique*, I (Paris, 1937 = Bruxelles, 1984), pp. 104-106, nr. 39; L.M.J. Delaissé, *Middeleeuwse miniaturen. Van de Librije van Boergondië tot het Handschriftenkabinet van de Koninklijke Bibliotheek van*

*België* (Amsterdam, s.a.), pp. 42-45, nr. 7;  
E.G. Grimme, *Das Evangelistar von Gross Sankt Martin: ein Kölner Bilderzyklus des hohen Mittelalters* (Freiburg i. Br. - Basel - Wien, 1989);  
S. Wittekind (ed.),  
*Geschichte der bildenden Kunst in Deutschland, II: Romanik* (München e.a., 2009), nr. 33 (notitie door A. Worm); D. Täube - M.V. Fleck (ed.),  
*Glanz und Größe des Mittelalters. Kölner Meisterwerke aus den großen Sammlungen der Welt* (tentoonstellingscatalogus Museum Schnütgen, Keulen; München, 2011), pp. 305-306, nr. 55 (notitie door M. Verweij); C. Stiegemann (ed.), *Caritas. Nächstenliebe von den frühen Christen bis zur Gegenwart* (tentoonstellingscatalogus Paderborn; Petersberg, 2015), pp. 424-426, nr. 36 (notitie door H. Wolter-von dem Knesebeck).